75 років
Служім Народові

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-5740
Тел. з Ню Йорку: BArclay 7-4125
ЗНСоюзу: BArclay 7-5337

РІК LXXV. Ч. 213. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 16-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1968 No. 213. VOL. LXXV.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

П'ятниця, 16 листопада 1968

В АМЕРИЦІ

СЕНАТОР ДІРКСЕН ГАДАЄ, що відбирати присягу 20-го січня від нового 37-го президента ЗСА Ричарда М. Ніксона буде головний суддя Найвищого Суду ЗСА Ерл Воррен, хоч під час виборчої кампанії були політичні розходження між Ніксоном і Ворреном. Дірксен очолює Конгресовий Комітет, який буде займатися церемонією інавгурації нового президента. Досі, згідно з традицією, головний суддя Найвищого Суду присягав нового президента, і Дірксен вірить, що і цього року ця традиція буде збережена. „Коли б так не сталося, казав Дірксен, то було б це почуття на самому початку нової влади".

ВІЦЕ - ПРЕЗИДЕНТ ЕЛЕКТ СПІРО ЕГНЮ, який тепер відпочиває в Порто Ріко, заявив, що він прихильно ставиться до того, щоб Порто Ріко стало 51-им стейтом ЗСА. Тепер Порто Ріко має статус такого коммонвелсу із ЗСА. Мешканці Порто Ріко є громадянами ЗСА і без обмежень можуть прибувати до цієї країни, але тут вони не мають права голосувати на президента, ані не беруть участи в конгресових виборах. Деякі порторіканці воліли б, щоб Порто Ріко було самостійною державою, але більшість не думає втрачати ті можливості, які дає їм приналежність до такої країни, як ЗСА.

ЧИСЛО НЕГРИТЯНСЬКИХ ДІТЕЙ в столиці цієї країни Вашингтоні, Д. К., в цьому році збільшилося до 93.6 відсотка, а рік тому воно становило 92.3 відсотка. Це значить, що впродовж останнього шкільного року воно збільшилося на 1.3 відсотка. Відсоток збільшення негритянських дітей в порівнянні з білими дітьми цього року такий самий, як і в кількох попередніх роках. Шкільна влада стверджує, що загальне число шкільних дітей у Вашингтоні тепер не збільшується.

ЗСА ВІДНОВИЛИ ДИПЛОМАТИЧНІ взаємини з Панамською Републикою, де від 11-го жовтня при владі військова хунта, що її очолює полковник Хозе М. Пінілля, який скинув владу президента д-ра Арнульфа Аріяса, як він став президентом 1-го жовтня. ЗСА припинили були дипломатичні зв'язки з військовою хунтою та припинили допомогу Панамі. Представник Державного Департаменту заявив, що визнали владу хунти після довших консультацій із представниками членів Організації Американських Держав. ЗСА покищо не дають допомоги Панамі, яка виносить 14.2 мільйона дол. річно.

ГОМФРІ МАЄ ПРАВО НА РІЧНУ ПЕНСІЮ у висоті 19,450 дол., коли 20-го січня 1969 залишить становище віце - президента. Співробітники віце - президента потвердили, що Гомфрі, бувши сенатором і віце - президентом, належав до конгресового пенсійного пляну, згідно з яким має вже право на емеритуру. Він має право згідно з цим пляном Гомфрі має право на повну пенсію, бо він був членом пенсійного фонду під час 16-річного сенаторства та 4-річної віце - президентури, і має більшість як 50 років. Він платив до пенсійного фонду по 7.5 відсотка від заробітної платні. Як сенатор він заробив в останньому році 22,500 дол., а як віце - президент по 43,000 дол. річно.

У СВІТІ

ГЕН. ПЕТРО ГРИГОРЕНКО ВИГОЛОСИВ у Москві гостру протирежимову промову над відкритою могилою свого приятеля, померлого три дні тому письменника Алексея Костьоріна. Григоренка, який був професором Військової Академії ім. Фрунзе у Москві, большевики скреслили з активної служби за його ліберальні погляди. Ген. Григоренко таврував „тоталітаризм, скритий за маскою так званої совєтської демократії", як теж різко критикував Спілку совєтських письменників у Москві, яка виключила недавно Костьоріна й відмовилася зайнятися його похороном. „Толстой і Пушкін не були членами Спілки совєтських письменників" — казав Григоренко, а „ця Спілка виключила була також Пастернака". Григоренко заявив, що буде продовжуватись боротьба по лінії ідей Костьоріна і що „прийде воля".

ЛЕОНІД БРЕЖНЄВ ПРОМОВЛЯВ до 3.000 робітників однієї сталеварні у Варшаві й виправдував інвазію до Чехо-Словаччини, покликавшись м. і. на американський журнал „Форчен", де говорилося про можливості еволюції Чехо-Словаччини до демократичного устрою, нав'язання дипломатичних взаємин між ЧССР і Західньою Німеччиною, усадок Вальтера Ульбріхта в Східній Німеччині і Владислава Гомулки в Польщі і т. п. Всі такі комбінації одного американського журналіста Брежнєв взяв за доказ „змови імперіялістів" проти комуністичного світу. Польські робітники мабіть повірили йому і співали на честь московського тирана „Нєх жиє".

У РИМІ ЗНОВУ ПОВТОРИЛИСЬ важкі студентські заворушення. Те саме сталося в Барі, Феррарі, Больонії, Флоренції й Міляні. Студенти підтримали також 24-годинний страйк, проголошений робітничими спілками, підкреслюючи солідарність з робітниками в боротьбі „за зміну".

У ГРЕЦІЇ ЗАГОСТРЕНО кари проти опозиційних демонстрантів. З-посеред 41 арештованого під час протирежимової демонстрації на похороні 80-літнього колишнього прем'єра Георга Папандреу, завзятого противника терористичного режиму в Греції, засуджено 27 осіб на в'язничні кари від півтора року до 4 років і 8 місяців.

4 ВЕЛИКОДЕРЖАВИ ЗВЕРНУЛИСЬ з апелем до шведського дипломата Гуннара Яррінга, який від року є офіційним посередником від Об'єднаних Націй для ізраїльсько - арабського спору, щоб він рішучіше старався довести до замирення між тими противниками. Впродовж року Гуннар Яррінг, що його Швеція „позичила" Об'єднаним Націям, відкликавши тимчасово з його становища, як амбасадора у Москві, обмежувався тільки до вислухування становищ кожної із сторін та переказування його іншим заінтересованим.

„УКР. ТИЖНЕВИК" СПІЗНИТЬСЯ

Сильні дощі і буря на Сх. Побережжі цього тижня спричинили в передбаченій доставі 8-сторінкового паперу до „Свободи" і тому публікацію англомовного „Українського Тижневика" відложено до понеділка, 18-го.

"THE WEEKLY" DELAYED

Because of unexpected delays in the delivery of eight-page printing paper to the Svoboda Press, the publication of this week's edition of The Ukrainian Weekly has been rescheduled for Monday, November 18.

Воррен заявляє, що не змінив своєї думки про резигнацію

Вашингтон. — Головний суддя Найвищого Суду ЗСА Ерл Воррен не змінив своєї думки про залишення свого становища, про що він повідомив був президента Л. Б. Джансона ще 13-го червня. Джансон наименував був наступника Воррена, яким мав бути суддя Найвищого Суду Ейб Фортас, і Е. Воррен мав залишити свій пост тоді, коли Сенат затвердить цю номінацію. Та Сенат відмовився це зробити, і Воррен залишився і далі на своєму пості. Тепер він заявляє, що внесе листа до нового президента Р. Ніксона з поновленням своєї заяви про резигнацію. Е. Воррен спростував чутки, що між ним і Ніксоном є якібудь непорозуміння. Е. Воррен радо відбиратиме присягу нового Президента під час інавгурації 20-го січня, як тільки Ніксон буде його про це просити. Воррен має 77 років і думає, що в цьому віці він повинен зробити місце молодшому судді на такому важному становищі. Цим мотивом він керувався в червні 1968 р., коли повідомляв Джансона про резигнацію, і досі він не змінив свого становища.

Прокуратор сумнівається, чи дійсно була змова на життя Ніксона

Ню Йорк. — Окружний прокуратор Елліотт Голден заявив 14-го листопада, що виринають сумніви, чи дійсно заарештовані три єменські араби в суботу 9-го листопада були в змові, щоб вбити президента-електа Ричарда М. Ніксона. Про цю змову повідомив поліцію четвертий араб Моххамед Газан Альгамаль — також народжений в Ємені. На основі його доносу поліція заарештувала була в суботу 43-річного Агмеда Рагеба Намера та його двох синів, 20-річного Гуссейна Агмада Намера і 18-річного Абда Амгада Намера, сконфіскувавши при цьому зброю та амуніцію. Інформант поліції 36-річний Альгамаль мешкав разом із родиною Намерів, які його були викинули з мешкання. Альгамаль жив у Каліфорнії, але там він так поводився, що арабська громада в Сан Франціско його викинула з своїх членів. Там він був кілька разів арештований, між іншим і за збройний напад на людину. Прокуратор Голден в Брукліні заявив, що тепер існують такі можливості в справі заарештованих трьох арабів: їх можуть випустити на волю за невеликою кавцією, або взагалі можуть анулювати цю аферу. Покищо ця справа ще докладно не вияснена, і заарештовані перебувають в тюрмі.

Заперечують, що Ніксон нездужав психічно в 1956 році

Вашингтон. — Відомий журналіст Дру Пірсон заявив на пресовій конференції в Крайовому Пресовому Клюбі, що йому вдалося виявити те, що віце-президент Ричард М. Ніксон в 1956 році звертався з психічної недуги в нюйоркського психіятра д-ра Арнольда А. Гутшнекера. Це твердження заперечив сам д-р Гутшнекер, який аж тепер став лікарем-психіятром, а давніше він був загально-практикуючим лікарем. Він каже, що лікував Ніксона вже в 1952-му році, коли той, був ще віце-президентом. Ніксон шукав лікарської поради в д-ра А. Гутшнекера і в 1956-му році, але Ніксон не потребував тоді психічного лікування. Пірсон не опублікував був свого відкриття при кінці виборчої кампанії. Тепер він про це оповідав в Пресовому Клюбі. Пресовий секретар Ніксона Рон Ціґлер заявив, що твердження Пірсона „неправдиве", як невірні є в більшості його інші відкриття. Д-р Гутшнекер прибув до Ню Йорку в 1936 році як лікар із Берліна. Він був тоді загальнопрактикуючим лікарем, а психіятрією почав займатися в половині 1950-их років.

Пенсильвенійський Братський Конгрес відбув 57-му Конвенцію

Пітсбург. — В днях 11 і 12 листопада 1968 р. тут у готелі „Шік Рузвелт" відбувся 57-ий Конгрес Братських Допомогово - Обезпеченевих Організацій Пенсильвенії, в якому взяло участь 140 делегатів. Від чотирьох українських братських Союзів в цьому Конгресі брали участь такі представники: Український Народний Союз — Андрій Джула і Стефан Гаврищ; Український Робітничий Союз — головний касир Едвард Попіль і головний радний Леон Яляк; Союз Українців Католиків „Провидіння" — головна касирка Стефанія Вочок, головна радна Катерина Зерковська і головний радний Михайло Майнощ; Українська Народна Поміч — головний предсідник Володимир Мазур, головна касирка Анна Крупа, головний організатор Даніїл Никончук і асистентка головного секретаря Анна Бельґош. На програму Конгресу склалися численні доповіді і панелі осіб, досвідчених в ділянці братського життьового забезпечення. Слід згадати, що перший раз на цьому Конгресі головною темою доповідань була справа злуки братських Союзів. Надзвичайно змістовну доповідь в цьому питанні виголосив стейтовий суддя Альберт Фйолк, подаючи конкретні дані, чому є корисно об'єднуватися і як це фахово перевести в життя. В тій самій цілі відбувся і панель, де також обширно дебатовано над тим, що прийшов час, щоб об'єднуватись в сильні Союзи. Конгрес закінчено заприсяженням нової управи, яку очолив Іван Сейбол — представник Першої Католицької Словацької Юнії. Від українських Союзів до Екзекутиви Комітету був вибраний головний касир Українського Робітничого Союзу Едвард Попіль.

Ніксон заявив, що Джансон і він узгіднюватимуть закордонну політику

Ню Йорк. — Новообраний президент Ричард Ніксон заявив на своїй короткій пресовій конференції в минулий четвер 14 ц. м., що президент Джансон і він погодилися, що всі важливіші рішення в ділянці закордонної політики в перехідному часі аж до інавгурації новообраного президента будуть узгіднювані й спільно ними вирішувані. Як посередника між Джансоном і Ніксоном у справах закордонної політики Ніксон призначив 76-літнього ветерана в дипломатичній службі, Роберта Д. Мирфі, колишнього американського амбасадора в Бельгії і в Японії та колишнього заступника державного секретаря. Кандидатура Мирфі була теж телефонічно узгіднена між Ніксоном і Джансоном. Державний секретар Дін Раск просив був Ніксона на спільній нараді в Білому Домі кілька днів тому, щоб той призначив свого зв'язкового для справ закордонної політики. Однак Ричард Ніксон рішуче заперечив, наче б він мав „право вета" в справах закордонної політики в останньому періоді урядування президента Джансона. Він заявив, що „ця країна ані справа світового миру не можуть дозволити собі, щоб у продовж 60-ох днів всі чекали, поки новий президент перейме урядування". Роберт Мирфі взяв участь у тій пресовій конференції, але не забирав слова. Він урядуватиме в Державному Департаменті.

Дубчек вимагає „обосторонього" виконання договору з Москвою

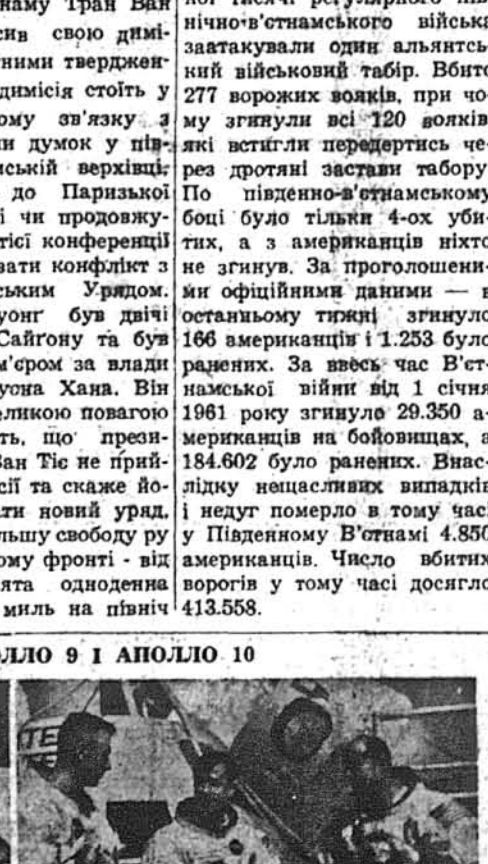
Прага. — У першому дні конференції Центрального Комітету компартії Чехо-Словаччини, в минулий четвер 14 ц. м., її генеральний секретар Александер Дубчек виголосив велику промову, в якій виразно натякнув на потребу компромісу між ліберальним курсом політики партії й уряду та „твердою дійсністю", себто совєтською окупацією, яка підтримує реакційне сталінське крило партії. Дубчек боронив конечність збереження тісного союзу й „приязни" з Совєтським Союзом та таврував „вибуялий лібералізм" і тих ліберальних екстремістів, які „закидають політичному проводові капітуляцію і зраду та створюють атмосферу антисовєтської психози". Однак він підкреслив, що „не тільки Чехо-Словаччина мусить додержати підписану умову у Москві, але й совєтський Союз та його союзники з Варшавського пакту". Дубчек не поставив крапки на „і", але під тісно заявою можна легко здогадатися, що він мав на увазі зобов'язання Москви не втручатися у внутрішні справи Чехо-Словаччини, в які Москва безперервно далі втручається. Так, наприклад, большевики друкують і кольпортують в ЧССР свій часопис чеською мовою, совєтський амбасадор зноситься з чеськими сталіністами, совєтська преса безперервно нападається на чеську лібералів. Дубчек заявив, що з демократизаційних реформ у ЧССР мусить в першу чергу залишитися персональна свобода громадян і їх право критикувати режим без остраху, що за це їх покарають.

Прем'єр Південного В'єтнаму подався до димісії

Сайгон. — Прем'єр Південного В'єтнаму Тран Ван Гуонг зголосив свою димісію. За газетними твердженнями — ця димісія стоїть у безпосередньому зв'язку з розбіжностями думок у південно-в'єтнамській верхівці: як ставитись до Паризької конференції і чи продовжувати бойкот тієї конференції та поглиблювати конфлікт з американським Урядом. Тран Ван Гуонг був двічі посадником Сайгону та був уже раз прем'єром за влади генерала Нгуєна Хана. Він втішається великою повагою і припускають, що президент Нгуєн Ван Тіє не прийме його димісії та скаже йому сформувати новий уряд, що мав би більшу свободу рухів. На восняному фронті - відбулася завзята одноденна битва за 60 миль на північ від Сайгону, коли коло однієї тисячі регулярного північно-в'єтнамського війська заатакували один альянтський військовий табір. Вбито 277 ворожих вояків, при чому згинули всі 120 вояків, які встигли перелетіти через дротяні застави табору. По південно-в'єтнамському боці було тільки 4-ох убитих, а з американців ніхто не згинув. За проголошеними офіційними даними — в останньому тижні згинуло 166 американців і 1.253 було ранених. За ввесь час В'єтнамської війни від 1 січня 1961 року згинуло 29.350 американців на бойовищах, а 184.602 було ранених. Внаслідку нещасливих випадків і недуг померло в тому часі у Південному В'єтнамі 4.850 американців. Число вбитих ворогів у тому часі досягло 413.558.

АСТРОНАВТИ АПОЛЛО 9 І АПОЛЛО 10

На світлині зліва три астронавти з програми Аполло 9 (зліва направо) Рассел Л. Швейкарт, Девід Р. Скотт і Джеймс Мек Дівітт, які при кінці лютого 1969 р. в космічному кораблі Аполло 9 впродовж 10-ох днів кружлятимуть довкола Землі, виконуючи різні акробатичні вправи, в тому і зустріч із ракетою та об'єднання з нею. Направо бачимо (зліва направо) трьох астронавтів із космічного корабля Аполло 10, які на весні 1969 року мають долетіти до Місяця на віддаль 10-ох миль та приготувати лет на Місяць, який запланований на літо 1969 року. Астронавти: Юджін А. Сернен, Джан В. Янг і Томас Стеффорд.

„Л'Оссерваторе Романо" подав звідомлення про відвідини Кардинала Йосифа Сліпого в Канаді, ЗСА і в інших країнах

Рим. — Офіційний орган Ватикану „Л'Оссерваторе Романо" надрукував у числі 258 з 9 листопада ц.р. докладне звідомлення про відвідини Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого в різних осередженнях української еміграції у вільному світі. У звідомленні подано опис відвідин Кардинала Йосифа в Торонті, Вінніпегу, в Едмонтоні, Саскачевані, Оттаві та в Монтреалі, з підкресленням, що в Вінніпегу він відвідав митрополита Української Греко - Православної Церкви Блаженнішого Іларіона Огієнка і що в Університеті Оттави йому надано почесний докторат. Докладно описано також відвідини Верховного Архиєпископа в ЗСА — у Філядельфії, Чикаго, Дітройті і Ню Йорку і зокрема подано ширшу інформацію про зустріч Кардинала із Митрополитом Української Православної Церкви у ЗСА Блаженнішим Іоанном Теодоровичем, цитуючи при цьому уривки з промов Архиєреїв обох Українських Церков. Далі подано коротко опис участи Кардинала Йосифа в Міжнародному Евхаристійному Конгресі в Боготі і його відвідини українських громад в Аргентині, Бразилії, Парагваю, Венесуелі і згодом в Австралії і в Новій Зеляндії, звідки він повернувся до Риму.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

50-РІЧЧЯ ЛИСТОПАДОВОГО ЧИНУ У ВАШИНГТОНІ

Вашингтон. — Відділ ОбВУА у Вашингтоні у співпраці з Вашингтонською Станицею Пласту та Об'єднання українців Вашингтону влаштовують в суботу 16 листопада в залі церкви Пілігрімів при 2201 „П" вулиці, біля пам'ятника Т. Шевченка, святочну Академію концерт з нагоди 50-річчя Листопадового Чину та створення Української Галицької Армії. У мистецькій програмі сольоспів і декламації. Промову виголосить ред. І. Кедрин з Ню Йорку. Початок о год. 5:30 по пол. голови, І. Лотоцький і А. Кобилянський — секретарі. Комісії Комітету очолили: Інформаційну комісію — Ф. Липецький, фінансову комісію — З. Бреєдень, програмову комісію — М. Новаківський. Академія відбудеться в неділю, 26 січня 1969 року.

ДІТРОЙТ ГОТУЄТЬСЯ ДО ВІДЗНАЧЕННЯ 50-ЛІТТЯ АКТУ СОБОРНОСТИ

Дітройт (Фр. Л.). — В четвер, 1 листопада ц. р. відбулася нарада членів обох Відділів УККА, на якій остаточно оформлено склад Комітету для відзначення 50-ліття проголошення в Києві 22 січня 1919 р. Акту Злуки. В склад Комітету входять: В. Тустанівський — голова, П. Стасів — заст.

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ КАПЕЛІ БАНДУРИСТОК З ДІТРОЙТУ

Ню Йорк. У неділю 17 листопада о 7-ій год. вечора в авдиторії „Фешен Інституту" при 225 Захід 24 вулиця, відбудеться концерт Капелі Бандуристок „Осередку СУМА" ім. П. Орлика під мистецьким керівництвом диригента Петра Потапенка. У першій частині програми юні бандуристки з хором і декляматорами виконають літературно-музичний монтаж, присвячений 50-ій річниці Української Національної Революції, у якому використані поезії українських національних поетів та відповідні пісні з того часу. У другій частині — народні, стрілецькі та жартівливі пісні.

Молодий піяніст-киянин одержав блискучу оцінку за виступ у Ню Йорку

Олександер Слободянин

Ню Йорк. — У славетній залі „Карнеґі Гол" у неділю 10 листопада дав свій перший концерт в Америці молодий, 26-річний піяніст із СССР Олександер Слободянин. Нюйоркська преса відгукнулась захоплено на його виступ. Олександер Слободянин народився 2 вересня 1942 р. в Києві, в Україні, як поінформував „Ню Йорк Таймс" з 14 листопада в замітці-рецензії під наг. „Совєтський піяніст задоволений своїм успіхом у Ню Йорку". Олден Вітмен, музичний критик „Ню Йорк Таймсу", розмовляв після концерту з О. Слободянином, і він розповів, що з Києва його родина переселилась у Львів, що його мати з 5 років вчила його гри на фортепіяні, а батько — на скрипці, але він врешті-решт вибрав фортепіяно, „на якому я можу краще себе виявити і висловити". Потім О. Слободянин почав студіювати в Московській Консерваторії, в 16 років брав участь на конкурсі у Варшаві, але зайняв лише 7-ме місце, був дуже знеохочений, покинув навчання і його за те виключили з консерваторії та через кілька час прийняли знову. О. Слободянин два роки тому зайняв четверте місце на конкурсі ім. П. Чайковського в Москві. Сол Юрок зацікавився ним і заанґажував на 2 виступи в ЗСА, звідки піяніст цієї суботи має повертись додому. В СССР вийшла його платівка з записами творів Гайдна і Прокоф'єва. О. Слободяник захоплюється Шуманом, Лістом, Шопеном і Прокоф'євим, себто романтичною музикою. Він і далі продовжує студіювати. „Ню Йорк Пост" з 11 листопада подав захоплений відгук на виступ О. Слободяника в „Карнеґі Гол", називав його російським піяністом і росіянином. Між ін. в тій газеті рецензентка Гаріст Джонсон звертала увагу на видовжені і вироблені пальці піяніста, підкреслюючи, що він „простий і серйозний у манерах", з обличчям байронівського типу і „волоссям, яке кілька років тому вважали б занадто довгим". Рецензентка за-

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 9118.
Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Оборона Заходу

У лютому 1948 року, коли совєтський емісар у Празі Валеріян Зорін своїми інтриґами, обіцянками та погрозами довів до того, що тодішній президент Чехо - Словаччини Едвард Бенеш прийняв „добровільну" димісію 12-ох протикомуністичних міністрів і призначив на нового прем'єра комуніста Клемента Ґоттвальда, а через два тижні знайшли міністра закордонних справ Яна Масарика мертвого на подвір'ї під вікном його помешкання, з якого він „добровільно" вискочив, — Захід стривожився, бо раптом усвідомив, що кордони Совєтського Союзу простяглися ген до середущої Европи. Розпочалися гарячкові переговори, внаслідок яких 4 квітня 1949 року підписано у Вашинґтоні колективний договір взаємної безпеки, що покликував до життя Північно - Атлантійську Договірну Організацію, від початкових англійських літер НАТО, спершу з 11-ма, згодом з 15-ма державами - членами.

Це могутній військово - політичний оборонний бльок, базований на засаді „один за всіх і всі за одного", наставлений практично проти єдиного потенціяльного існуючого в Европі імперіяліста - агресора, — проти Совєтського Союзу. Створення НАТО закінчило період наївної віри західнього світу із З'єднаними Стейтами у проводі, що воєнний союз з СССР перейде у „мирне співіснування" після війни, із творчою та конструктивною співпрацею на терені Об'єднаних Націй. Вбила ту наївну віру сама Москва, підбадьорена у своїх загарбницьких плянах тотальною демобілізацією, яку односторонньо перевели З'єднані Стейти. Створення НАТО започаткувало відбудову збройної сили Заходу, зокрема ЗСА, у військовій ділянці, і холодну війну з СССР в ділянці політичній.

Після смерти Сталіна продовжувалась холодна війна, наче символом якої став черевик, що ним Хрущов гатив по столі в Об'єднаних Націях, вже після „сердечних" відвідин в ЗСА у вересні 1958 р. Але підписання між ЗСА і СССР першого атомового договору в липні 1963 р. і договору проти поширення атомової зброї в цьому році, минулорічна „сердечна" дводенна зустріч Джансона й совєтського прем'єра Косиґіна в Ґлесборо в Ню Джерзі і т. п. акти „співіснування" дійсно приспали чуйність Заходу. Французький президент де Ґолль відкликав збройні сили Франції з НАТО, зліквідував усі американські бази на території Франції й проголосив теорію про „Европу від Атлантику по Урал". Британія й ЗСА почали редукувати свої війська на европейському континенті, Данія й Норвегія натякали на бажання виступу з НАТО. Приймалась думка, що НАТО є „анахронічною" організацією, і щораз більше було прихильників совєтської пропозиції розв'язати НАТО поруч із розв'язанням комуністичного т. зв. Варшавського пакту, що його Москва створила в травні 1955 року ніби задля зрівноваження НАТО.

І ось на такому тлі загального збайдужіння супроти загрози збоку СССР та переконання, що в СССР проходить „еволюція" в сторону дійсної демократії, 20-21 серпня ц. р. вмаршували до Чехо - Словаччини 600-700 тисяч змоторизованих і панцерних совєтських військ та військ чотирьох сателітів Москви з участю коло 3.000 літаків. В Кремлі використали апарат Варшавського пакту для наїзду проти одного з своїх членів, який до останньої хвилини запевняв про свою вірність і льояльність.

Хоч розвідка НАТО знала про рухи совєтських військ в сторону Чехо - Словаччини, для всього світу інвазія тих військ до ЧССР була дійсним „шоком". ЗСА, знаючи, що Чехо - Словаччина була одним із найбільших постачальників зброї Північному В'єтнамові, байдуже придивлялась сварні в комуністичній сім'ї — конфліктові між Прагою і Москвою. НАТО не могло виступити в обороні держави, що не була його членом, зрештою Александер Дубчек не наслідував мадярського Імре Надя з 1956 р. і не кликав Заходу на поміч. Однак, ніхто в НАТО не міг злеґковажити факт, що збройні сили СССР раптом появились над чесько - баварським кордоном, і СССР додав до своїх стаціонованих в центральній Европі військ ще 10 змоторизованих дивізій.

Під знаком цієї зміненої ситуації приспішено на один місяць скликання до Брюсселю конференції міністрів закордонних, військових і фінансових справ країн НАТО. Ця конференція тепер на ходу, і вона націлена на воскресіння НАТО, як ефективної оборонної збройної сили Заходу, та на вокресіння духа чуйности в усіх країнах-членах цієї організації. Як 20 років тому, так і тепер, сама Москва мобілізує проти себе — психічно й військово — мирний і довірливий Захід. Усі познаки вказують на те, що Москва не зупиниться у своєму імперіялістичному поході і спровокує активний спротив. Це може породити трагедію нової великої війни, в якій проте загине большевизм.

Богдан Галайчук

НАЦІОНАЛІСТИ, МАРКСИСТИ І МАРКСОФІЛИ ЗА „ДЕМОГРАФІЧНУ ЕКСПЛЬОЗІЮ"

Буенос Айрес. — Від часу, коли появилась папська енцикліка „Гумане Віте", ніяке питання не викликає такої пристрасної полеміки, як проблема контролі приросту населення. В цьому мав нагоду переконатися ваш кореспондент, коли брав участь у з'їзді арґентинських професорів м і ж народного права, що відбувся у листопаді в Росаріо. Хоч є це друге щодо величини місто Арґентини і хоч готелів там не бракує, постали деякі труднощі з приміщенням 60-ох „інтернаціоналістів". Чому? Бо за два дні перед тим почався в тому самому місті „Конґрес безплідности", в якому взяло участь кругло 600 лікарів і де виголосив доповідь кардинал - примас Арґентини.

З іншим доказом актуалізації цього питання можна було зустрітися 18 жовтня, коли до Арґентини прилетів Роберт МекНамара, що є тепер президентом Міжнародного Банку Відбудови й Розвитку. Ціллю його подорожі була справа фінансування деяких публічних робіт в Арґентині, зокрема будови велетенської гідроелектрівні в Чоконі. Але журналісти, які чекали на МекНамару, питали його не про гідроелектрівню, а про щось інше: про його становище до справи контролі народжень, яке він зайняв був два тижні раніше на річних зборах Банку.

— Чи трактуєте контролю народжень, як альтернативу для більшого доплину засобів з багатих країн до бідних? — запитали МекНамару. — Ні — відповів він, — але наявним є те, що той доплив не може випередити ритму приросту населення в деяких обширах світу, зокрема в частині Латинської Америки.

Як відомо, перенаселення доходить до майже катастрофічних пропорцій в Індії, на Гаїті, на деяких островах, що недавно емансипувалися з-під британського володіння, у Сан Сальвадорі, зате в більшій частині латиноамериканських країн бракує не землі, а капіталу для її загосподарювання, так що там демографічна проблема є лиш релятивною. Тієї проблеми взагалі немає в Арґентині, де густота населення ледве перевищує 5 мешканців на квадратовий кілометр, і то лише четвертина тих мешканців живе на селах, де існують невичерпні земельні резерви для колонізації, і то не лише приватних лятифундій, але й державної власности.

Чи МекНамара трактує прийняття штучних засобів демографічної контролі як передумову позичок з Міжнародного Банку? — Ні, демографічну політику вирішує кожна країна самостійно. Міжнародний Банк виступає лише як дорадник в питаннях розвитку, і тому вважає за свій обов'язок вказувати на труднощі, на які натрапляє економічний поступ при надто швидкому демографічному рості.

Та найбільш характеристичним був третій запит: чи МекНамара, як американець, бажає спинити ріст латиноамериканського населення, щоб таким способом загамувати потугу і промисловий поступ Латинської Америки? Він відповів, що виступає не як американець, а як міжнародний функціонер, який працює для більше як сотки країн.

Цей запит, чи точніше обвинувачення, зформульоване в питальній формі, не нове. Заналізував його американський соціолог Майон Стікос з Корнельського університету, спеціяліст у міжнародному п р о грамуванні демографічних проблем, у „Ворлд Політікс" — відомому журналі Принстонського університету, в останньому випуску 1967 року. Темою його обсліду є реакції латиноамериканських країн на відому американську пропозицію фінансувати інформацію для батьків відносно плянування чисельности їхніх родин.

Ті реакції — які знаменує гостра п р отиамериканська агресивність — записує автор частинно на рахунок націоналізму, частинно марксизму. С т а т т я н а п и с а н а ще далеко до появи енцикліки „Гумане Віта", і тому автор вважає, що Католицька Церква не зайняла чіткої постави до цього питання. Сьогодні до націоналістичного і до марксистського впливу можна додати ще й третій, а саме католицький, точніше — ортодоксально католицький, дарма що він не покривається з двома попередніми. Справа в тому, що Папа вповні оцінює небезпеку „демографічної експльозії" — зокрема в попередній енцикліці „Попульорум Проґресіо" — і підкреслює, що батьки не сміють забувати своєї відповідальности за те, щоб запевнити своїм дітям прожиток та виховання, але при тому відкидає категорично засоби проти запліднення. Навпаки, націоналісти й марксисти оцінюють демографічний ріст наскрізь позитивно, і остороги проти цього росту відносять виключно на карб „імперіялістичних інтересів".

Націоналістична позиція чітко з'ясована у запиті арґентинських журналістів до МекНамари: Америка — мовляв — боїться, щоб латиноамериканці не випередили її численністю, а вслід за тим і силою. Це з'ясував чітко один бразилійський парляментарист: мовляв, абсурдом є, що обмеження приросту населення р е к омендує нам саме Америка, країна, де на просторі завбільшки Бразилії живе 300 мільйонів людей. Американці хочуть, щоб Бразилія залишилася слабо залюдненою, бо тоді вони зможуть зайняти її і звернути туди надвишку свого населення...

У минулому такі побоювання викликали б сміх, але Квадрос, спеціяліст від істеричного націоналізму, призвичаїв своїх земляків до нового стилю. А що мариво перелюдненої Америки не виглядає занадто переконливо, дехто залякує бразилійців „жовтою небезпекою". Інші задовольняються гучними постулятами: „Л а тинська Америка потребує не пігулок, а долярів", „Дайте нам доляри, і ми опануємо безмежну територію, яку дав нам Бог". А колюмбійські професори пригадують, що їхня країна, яка при теперішньому рівні продукції з трудом виживлює 10 мільйонів, могла б виживлювати у п'ять разів більше.

Марксисти здавна поборювали Мальтусову тезу про загрозу перелюднення землі, а тепер відігріли старий контрарґумент і з а вз ято вживають його на міжнародному терені, зокрема в Демографічній комісії Об'єднаних Націй. Представник УССР Кочубей заявив ще 1962 року: „Дехто твердить, що демографічна експльозія ще грізніша, ніж ядрова бомба. Деякі західні кола ширять н е омальтузіянські ідеї, щоб відвернути увагу від справжніх причин злиднів у недорозвинених країнах, пояснюючи економічну відсталість надмірно скорим демографічним ростом, а не колоніяльною експлуатацією". Зрештою, урядові кола СССР та його сателітів ступнево злагіднили ту позицію і поволі признають рацію „буржуазним імперіялістам".

Але ця нова орієнтація ще не дійшла до відома широких л а тиноамериканських кол, які — частинно несвідомо, а частинно свідомо — пливуть у марксистському фарватері. Наприклад, один колюмбієць повторює Кочубеєву тезу, додаючи, що контроля народжень може служити буржуазії як претекст для того, щоб відкинути реформи, зокрема аґрарну. Навпаки, він вважає дуже позитивною ролю демографічної експльозії в тому, що вона може проформувати нові ідеї і змінити існуючий стан.

Минулого року проведений з американської ініціятиви демографічний конґрес у Сантіяґо де Чіле старались використати для пропаґанди засобів проти запліднення. Чілійський міністер охорони здоров'я, промовляючи на відкритті конґресу, не приховував своєї неприязної постави до тих засобів, подібно як і католицька преса, не виключаючи й чітко протимарксистської. Та найгостріше виступає в обороні необмеженого росту населення Радомір Томіч, лідер лівого крила християнської демократії. „Саме соціяльний тиск, спричинений сильним приростом населення, — заявив Р. Томіч, — є найповажнішим фактором, що приспішує процес модернізації в недорозвинених кр а їнах. Наслідок зменшення соціяльного тиску, спричиненого демографічним тиском, був би фатальним у февдальних та олігархічних країнах; програма контролі народжень знищила б головний об'єктив модернізації".

Що соціяльна структура більшости латиноамериканських країн анахронічна і що вона вимагає основної зміни — немає сумніву. Поважні заслуги на тому полі належать християнській демократії, яка здійснює необхідні реформи в Чіле і співпрацювала в їх здійсненні у Венесуелі та Перу. Вона заслуговує на повне признання, коли твердо змагається за ту ціль всіми доступними засобами — за винятком демографічної пресії. Бож демографічна пресія — це ситуація, від якої терпить у першу чергу дітвора.

Дон Радоміро Томіч, вихований в одній з найзлиденніших латиноамериканських країн, знає, яка ціна демографічної експльозії. Не зважаючи на це, він рекомендує той „фактор проґресу", згідно зі старою марксистською формулою: чим гірше, тим краще, тим більш неминучою стає революція. Людські жертви не мають значення для марксистів — і для марксофілів.

Леонід Полтава

ДО ПОБАЧЕННЯ „КНИГОСПІЛКО"!

(2)

Що врятувало наших „акул Волстріту" від остаточного краху „Книгоспілки" в перших роках її діяльности? Про перше „що" книгоспілчани не згадують, а воно найголовніше — самовіддана праця проф. І. Крилова та О. Балинського, в яку входило безліч турбот: плянування, заходи для одержання позичок, фінансові справи, підготова текстів до друку, зв'язки з друкарнями, з відборцями, з бібліотеками американських та інших університетів, перевіз книжок, їх пакування й поширення, утримування приміщення „Книгоспілки" — все, від пера до віника.

Американські банки відмовились фінансувати чужомовне видання, власне, позичити на таке видання; самі ж книгоспілчани часто мали тільки на хліб та на „сабвей". У пригоді стала кредитова кооператива „Самопоміч" у Ню Йорку: не зважаючи на убогий фінансовий стан „Книгоспілки" в перших роках, вона без жадних застережень позичила необхідну суму. А вже десь на 10-му році існування „Книгоспілка" стала цілком рентабельною установою.

Іншою великою допомогою були позитивні відгуки на вихід перших томів „Історії України - Руси" відомих політичних, наукових і громадських діячів у пресі, на різних зборах, у ЛМКлюбі і т. д. З приводу появи перших томів праці М. Грушевського та й інших видань „Книгоспілки" писали: проф. Д. Чижевський, проф. О. Оглоблин, проф. О. Повстенко, проф. М. Чубатий, проф. Я. Рудницький, проф. В. Кубійович, проф. Ю. Шевельов, ред. Ю. Лавріненко, ред. М. Добрянський та багато інших. Прихильні відгуки таких представників науки і культури зробили своє, позитивно вплинувши на збільшення кількости передплат.

Як не парадоксально, але нашій „Книгоспілці" допомогла в поширенні праці й ставанні на ноги... Москва. Через Київське Радіо імперський центр заатакував нюйоркську „Книгоспілку", назвавши книгоспілчан навіть „воєнними злочинцями і наймитами міжнародного імперіялізму". Удар на сполох був не даремний: тоді вже передплатники й читачі одержали 7 томів „Історії України - Руси"! Радіо лаяло „Книгоспілку" за видання „псевдонаукових писань Михайла Г р у шевського". Виступ був такий лайливий, з такою фразеологією, що Москва перевершила сама себе. Таке „схвалення" праці „Книгоспілки" через Київське Радіо швидко набрало розголосу у вільному світі. У висліді: через кілька місяців значно збільшилось число замовлень на „Історію України - Руси", а передплата на 20-томник Івана Франка, що доти ледве переступила 200 замовлень, підскочила до понад 600 замовлень! „Суверенна" УССР шляхом радіопрограми піднесла перед світом скромне видавництво „Книгоспілку", з двома працівниками, до ранґи політичної організації й активного учасника українських визвольних змагань.

До речі, О. Балинський і проф. І. Крилов відповіли на закид і розповіли про працю „Книгоспілки" українському народові через американське радіо, що надає програми українською мовою. Допомогла морально в праці „Книгоспілки" і солідна рецензія на „Історію України-Руси" пера Армстронґа, на сторінках а м ериканського „Гісторікел Рев'ю". В окупованому Києві, щоб протидіяти науково - історичній праці акад. М. Грушевського (коли „Книгоспілка" випустила вже 10 томів), вирішили рятуватися від „Бородатого Чорномора": скликали з'їзд істориків, на якому вирішили видати совєтського зразка „Історію Українського Народу" на 14-16 томів, про що інформував „Історичний Журнал" Інституту Історії АН УССР. Вже минуло понад 4 роки від того часу, але про совєтську „Історію" щось нічого не чути.

*

Яка продукція „Книгоспілки" за 14 років існування?

(Закінчення буде)

ОЙ, ЗАСПІВАЙ МЕНІ ...

Ой, заспівай мені, лемку,
Про хмариночку біленьку,
Що вмостилась на кичері,
Чеше грабові кучері.

Заспівай на повні груди,
Хай почують добрі люди!

Ой, заспівай про смерічку,
Що в потічку миє личко,
Залицяється до бука
І весіллю скоро бути.

Заспівай. Хай теплий вітер
Пісню ту несе над світом!

Ой, заспівай про бескида,
Що із сонцем йде в бесіду,
І про те, як блиска бартка,
І про неню, і про батька,
Щоби нас не забували,
Щоб усюди нам бажали:
Абисьте ся добре мали.

СТАНІСЛАВ РЕП'ЯХ
м. Чернігів

З НАШИХ БУДНІВ

ПО ВИБОРАХ

Дехто з Вш. читачів запитує мене приватно і листовно, чи не відгукнувся, бува, той грек, свояк губернатора Еґню з „Пригоди в автобусі", що обіцяв мені протекцію, якщо його дядько стане віце-президентом ЗСА. . . Отож не відгукнувся і немає великої надії, чи відгукнеться, — раз уже по виборах! Наші сусіди-поляки говорять в таких випадках: „Обєцанка-цацанка, а дурному — радость", або . . . велика дуля.

Я мав би до моїх приятелів-республіканців ще одну претенсію: хто мені заплатить за ті „овертайми", які я виконував коло телевізора вночі з 5 на 6-го листопада, вичікуючи з нетерплячкою, кого врешті виберуть 37-им Президентом? . . Як стверджують однозгідно всі коментатори, був це найтяжчий порід в історії Америки! І треба направду подивляти американських колеґ-репортерів з радіо і телевізії, які геройчно стирчали на своїх постах по кільканадцять годин без відпочинку, аж поки стейт Іллиной не переголосував за Ніксона. Декому з них аж бороди повиростали, ніби астронавтам з „Аполло 7".

На політичному перелазі в клюбі „Лиса Микити" і шумить, і гуде, — дискусії, панелі без кінця! І так, коли серед наших републіканців „штімунґ" піднесений, серед демократів помічається похоронний настрій, — очевидно, не тому, що головою українського відділу в Демократичній партії є адвокат С. Ярема, брат погребника. . . Дехто з лисо-микитівських політичних коментаторів твердить, що віце-президент Гомфрі мусів програти ці вибори, бо прийняв від українців Шевченківську медалю. . . Ба! А може причиною його невдачі є те, що він трохи запізно рішився прийняти це відзначення?

Тепер, два тижні по виборах, можна хіба явно-славно признатися, що я голосував за Ніксона, але аж після того, коли прочитав у „Свободі" так зване „політичне платне оголошення", прикрашене портретом Ніксона, а над ним — льозунґ: „Цим разом голосуйте так, наче б цілий світ від того залежав!" Велл, — подумав я собі, — як від того має залежати доля світу і всієї вселенної, то хіба прийдеться віддати свій голос за Діка. Ніксон, — хай буде Ніксон! Чи від того, що він вийшов президентом, зараз, обов'язково, вибухне Україна, чи ми, українці, діждемося, нарешті, свого Вашинґтона, — можна сумніватися. . . Покищо діждались свого Вашинґтона американські негри, — як відомо, посадником нашої столиці є один симпатичний чорний джентлмен, що називається Вашинґтон.

Ми, американські українці, діждались у Вашинґтоні пана професора Лева Добрянського, а він уже хай попихає нашу справу до переможного кінця. Може, врешті, хоч за республіканської адміністрації станеться таке чудо, що надрукують нам поштову марку в пошану нашого Генія, Тараса Шевченка? . .

Ікер

А. Гладилович

МИРОСЛАВ ТУРАШ НАСТУПНИК ЗЕНОНА КОССАКА

(7)

Польська поліція й адміністрація на Дрогобиччині, а з ними задурманені шовінізмом польські кола, тріюмфували: безстрашні українські націоналісти з відомого курорту Трускавця — Василь Білас і Дмитро Данилишин згинули на шибениці, а їхній провідник — Зенон Коссак, що тільки чудом уникнув такої самої долі, опинився з іншими революціонерами за тюремними ґратами.

Насправді ж полякам не було чого радіти, бо геройська смерть обох патріотів зміцнила в нафтовому басейні позиції українських націоналістів. Тут треба було тільки людини, що заступила б ув'язненого Коссака і зуміла б з успіхом продовжувати почате ним діло. Така людина знайшлася. Це був молодий юрист з оспіваного Іваном Франком Борислава Мирослав Тураш.

Влітку 1933 року ми — кілька молодих дрогобицьких студентів — дістали таємний наказ зійтися одного понеділка в полудень у приміщенні Студентської секції, куди в тій порі, звичайно, ніхто не заходив. У понеділок в Дрогобичі відбувався торг і тоді з'їжджалися до міста люди з цілого повіту. Ми догадувалися, що на скликані в такий день сходини прибуде хтось з-поза міста. Ми вгадали — нашим гостем був Мирослав Тураш.

До того часу з Турашем я не був особисто знайомий, але чув про нього, як про активного студента, був раз на студентському вечорі, де він мав доповідь. Своїм симпатичним зовнішнім виглядом, спокійним голосом та інтеліґенцією Тураш нагадував Коссака. З перших його слів на нашій зустрічі ми зрозуміли, що це говорить наш новий провідник. Привітавшися з нами, як зі старими знайомими, він зразу перейшов до справи. Про наші зустрічі з ним ніхто не смів знати. Наше алібі — підготова студентської забави. В організаційних справах ніяких записок не робити — все зберігати в пам'яті. Поза сходинами не цікавитися, з ким він зустрічається. Коли б когось арештували, називати себе націоналістом, але до членства ОУН в жадному випадку не признаватися.

Першим завданням нашої підпільної студентської ланки була праця над собою — ідеологічний вишкіл. Кожному з нас Тураш казав підготовити доповідь на визначену ним тему. Ці доповіді читали ми на сходинах нашої ланки й над ними дискутували. Щоб не тримати у себе в хаті нелеґальних публікацій, яких посідання було для поліції й суду, звичайно, доказом членства в ОУН, ми для своїх доповідей користувалися леґальними націоналістичними виданнями: „Націоналізмом" Дмитра Донцова і брошурою „Розвиток української національно - політичної думки" Юліяна Охримовича, а далі статтями з журналу „Вісник", що його кожний член Організації зобов'язаний був передплачувати й читати. Згодом організацією таких доповідей для своїх членів, отже й для нас, займався провід леґальної Студентської секції, влаштовуючи кожної середи ширші сходини з доповідями на різні актуальні теми.

Підготовляючи нас до практичної роботи в організації, Тураш деколи згадував про внутрішні організаційні труднощі.

— Наш закордонний провід, — сказав він нам, — не завжди гаразд орієнтується в ситуації в краю і тому деколи тут приходиться зміняти директиви ,що приходять згори.

Іншим разом я спитав Тураша, як нам ставитися до величавого здвигу молоді, який саме мав відбутися у Львові під гаслом: „Українська Молодь Христові". Буваючи часто у Львові, я знав від своїх товаришів-студентів, що в деяких повітах іде агітація проти участи в цьому святі.

— Організація, — пояснив нам Тураш, — має застереження до деяких світських діячів, які хотіли б використати це свято для своїх політичних цілей і відтягнути молодь від революційної боротьби з окупантом, але, з уваги на релігійний характер свята, дає своїм членам і прихильникам вільну руку, коли йдеться про їхню участь у з'їзді. Той, хто агітує проти свята, робить це на свою руку і, очевидно, в добрій вірі.

В кінці 1933 р. та в першій половині 1934 року я перебував здебільшого у Львові, але ввесь час тримав зв'язок із Дрогобичем. У той час на Дрогобиччині, як, зрештою, і в інших повітах Західньої України, широко розгорнулася керована Організацією Українських Націоналістів акція п р о т и польських шкіл, що їх влада силою й підступом насаджувала по українських селах. Боротьбу з чужою школою вели й самі діти: відмовлялися відповідати учителям по-польськи, дерли польські шкільні підручники, нищили портрети тощо. Шкільна акція, а побіч неї акція висипання символічних могил Борцям за волю України поширилася на найдальші села Дрогобиччини — доказ, що організаційна мережа ОУН за Мирослава Тураша охоплювала ввесь повіт.

Коли ж улітку 1934 року я повернувся зі студій, Тураша не застав — він сидів у слідчій тюрмі, обвинувачений у державній зраді.

В кіґтях зрадника

Тураша видав поліції таки наш чоловік — провокатор Осип (по-дрогобицькому — Юзько) Постойко. Пізніше, за іншої нагоди, виявилося, що й брат Юзька — Нестор був на послугах польської поліції, але чи й він був провокатором під час арештування Тураша, чи, може, став ним пізніше, — мені невідомо.

Обидва брати були членами спортового товариства „Сокіл", де гуртувалася свідома реміснича молодь. Обох їх Тураш особисто залучив до ОУН. На одних сходинах нашої студентської ланки він принагідно згадав, що йому заімпонувала постава Нестора Постойка, який у розмові з ним витягнув револьвер, підкреслюючи таким чином своє бажання активно боротися з ворогом.

Юзькові нога посковзнулася цілком випадково — мабуть через глупоту поліції. За дорученням повітового організаційного діловода він передав більшу кількість підпільної літератури Романові Лаврову з Тустанович. Коли ж Лаврів з напханим літературою наплечником ішов додому, на нього чекала на горі Тептюжі поліція. На допитах Лаврів ні до чого не признався. За кольпортаж нелеґальної літератури його засудив суд на кілька років тюрми. Крім Тураша, Лаврова, організаційного діловода й Юзька жаден інший член Організації не знав про передачу літератури. З Юзьком порвано негайно всі організаційні зв'язки — за ним почали

(Закінчення на стор. 3-ій)

КОССАК — ОХРИМОВИЧ — ТУРАШ. В-во Ліґи Визволення України. Торонто 1968. Книжку можна замовляти: "Homin Ukrainy", 140 Bathurst St., Toronto, Ont. Canada. Ціна не подана.

Збірка Національного Датку УККА

Ню Йорк. (Я. П.). — Наближається кінець року, а з ним і збірки національного датку, на якому виключно спирається праця Українського Конгресового Комітету. Як раніших років поміж українськими громадами в ЗСА ведеться змагання за першенство у збірці. Минулого року це першенство здобула метрополітальна громада Ню Йорку, на терені якого існують Відділи УККА в Мангеттені і Брукліні, перемігши довголітнього переможця — Філядельфію.

До кінця жовтня ц. р. 18 громад склали по 500 або більше долярів національного датку. В минулому, цілому 1967 році, таких громад було 35. Отож досі, за десять місяців збірки, тільки половина минулорічних громад досягла свого ранішнього рівня. Краще представляється відношення між громадами, які склали по тисячі або більше долярів. В минулому році таких громад було 18, а в цю пору таких громад є вже 12, що дає надію на видатне збільшення таких громад у цім році.

На перше місце, після річної перерви, повернулася громада Філядельфії, яка в багатьох роках запопадливо зберігала своє першенство в збірці. Минулого року ця громада внесла до УККА сім з половиною тисяч долярів, а в цім році, за перших десять місяців, кругло 1.250 долярів відділяє її від минулорічної суми. Зате погіршився збірковий вислід громади Ню Йорку, але посилена праця її Комісії УН-Фонду та дільницевих комітетів національного датку не виключає, що ця громада, яка була найбільш жертвенною на пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні, виконає це свою ухвалу й збере в цім році 10.000 долярів національного датку.

Кругло сто наших громад в ЗСА беруть участь у збірці національного датку. Великі й малі; ближчі до центру й на тисячі миль від нього віддалені. Та не віддалення і число громадян української національности рішає про їх успіх у цім дуже важливім змаганні. Вирішним чинником успіху чи невдачі є організованість громад. В якій громаді є чинні й ініціятивні установи та віддані національній справі люди, та всі громадські акції йдуть задовільно, а збірка національного датку приносить якщо не найбільшу загальну суму, то найбільшу пересічну суму у відношенні до числа місцевих українців. І тому УККА щороку признає нагороди за найкраще переведену збірку національного датку не лише тим громадам, які назбирають найбільшу суму, але й тим, які осягнуть найкращий успіх у відношенні до своєї величини. Свої успіхи завдячує велика громада Філядельфії, середня в Нюарку, та мала громада Лорейну добрій організації збірки та численним працьовитим збирачам датку ,а не числу українського населення.

Тому рішальним про успіх збірки в цім році, як раніше, буде число відданих громадян, які займуться збіркою та її добре зорганізують. Рішатиме ще час, якого вже до кінця року небагато осталося. Сподіваймося, що в цім році ми не спізнимося, ні дати, ні зібрати.

Нижче подаємо список громад, які склали до кінця жовтня 500 або більше долярів.

1. Філядельфія	$ 6,271.96
2. Нюарк	4,011.00
3. Ню Йорк, Метр.	3,689.00
Бруклин	874.14
4. Дітройт, Гемтремк	2.100.00
Метрополія	836.00
5. Боффало,	1,799.00
6. Чикаґо,	1.402.20
7. Гартфорд	1,290.00
8. Лорейн,	1,250.00
9. Сиракюзи,	1.210.00
10. Клівленд,	1,202.00
11. Рочестер,	1.198.00
12. Джерзі Сити	1,162.00
13. Балтімор,	930.00
14. Бріджпорт,	832.00
15. Віллімантик,	648.00
16. Кантон,	575.00
17. Ню Гейвен	537.00
18. Міннеаполіс,	500.00

ПАМ'ЯТІ Д-РА М. ДОЛЬНИЦЬКОГО

Був рік 1953 . . . Однієї суботи по полудні біля „Української Хати" при вул. Ґрейлінґ заїжджали авта, з них „висипувались" діти, виходили старші, і всі прямували до великого червоного будинку. Це ж бо школа українознавства в Дітройті, зорганізована тов. „Рідна Школа" і батьківським комітетом. Ввійшла туди і я. Будинок непривітний, непригожий на школу, кляси перехідні, в яких товпилися діти і старші. В одній із центральних кімнат я вперше зустріла директора школи сл. п. д-р Мирона Дольницького. Був середнього росту, мав відверті ясні очі і рішучий вираз обличчя. Ми запізнались. Він визначив мені години та інформував про умови праці.

А по залі перебігали діти до своїх кляс, снувались батьки, метушливість . . . невиносима гаряч. „І як тут вести навчання" — промайнула думка, але я мовчала, здивовано поглядаючи на довкілля. Покійний Директор неначе відчувши, про що я думаю, підсміхнувся і сказав: „Нехай вас не знеохочують обставини, ми вчити мусимо, бо інакше все пропаде". Поглянув на годинник, схопив дзвінок і почав дзвонити, а до мене кинув з усмішкою: „Тут директор і сторожем мусить бути", і за хвилину зникли батьки з кімнати, учні позасідали в лавки, почалось навчання.

В короткому часі я пізнала, що д-р Дольницький був не тільки директором, що дає розпорядження, ходить по годинах, пише звіти. Він був душею школи. Він тією школою жив. Він не жалів ні труду, ні часу, щоб її розвинути і піднести на відповідний організаційний і педагогічний рівень. А була це праця не легка. В 1950-их руках українознавче шкільництво щойно народжувалось. Це був переліг, який треба було власними руками орати і засівати власним педагогічним досвідом, який тяжко було пристосовувати до нових американських обставин.

Хто з нас, учителів, які працювали під керівництвом покійного, не пригадує собі тих незліченних конференцій, на яких ми спільно журились, радились та обмірковували можливості поглиблення навчання, вдержання належної дисципліни та влаштування шкільних імпрез як Шевченківського концерту, радієвих передач і і. А тут психічний опір молоді проти додаткового дня навчання, опінія батьків, щоб дітей надто не перемучувати, брак підручників, брак відповідної лектури ітд. ітд. До цього доходили ще гакі „катаклізми", як викидання школи з будинку під замітом невідповідного приміщення, а то й приліплювання нашій школі ярлика комунізму (сік!)

І знову ми, учителі, сходились на конференції. Д-р Дольницький виглядав затурбований, але обставинам не піддавався. „Колеги, казав він — ми не можемо кидати розпочатого діла. Будемо вести навчання в приміщеннях інших українських установ, доки не знайдемо відповідного будинку. Ми не можемо дозволити собі на втрату навчальних днів, бо не багато їх маємо".

По деякому часі ми перемогли труднощі і одержали для нашої школи постійне приміщення в школі ім. Коперника, в якому вона й досі міститься.

Пройшло кілька років. З нашої школи перші випускники 8-ої кл. Пригадую як сьогодні. Учителі гуторили з покійним д-ром після закінчення шк. року, і він несподівано поставив питання: Чи не повинні ми якось продовжити навчання в нашій школі, і щоб нашу молодь глибше ввести в українську культуру, і щоб її ще на деякий час зв'язати з українським середовищем. А так піде у чуже довкілля, ожениться з чужинкою і пропав. Але я мушу придумати іншу назву для вищих кляс українознавства." . . . Ми всі погодились з його думкою.

А по вакаціях „Рідна Школа" проголосила набір на Академічний Курс, що ним керував покійний. Ми радились над вибором предметів, складали програми, щоб курс робити цікавим і запевнити йому високий рівень. Ми ж були першою цього типу школою в Америці.

І знову минали роки. Одного разу одержала я запрошення на засідання тов. „Рідна Школа" в справі педагогічного курсу. Реферував д-р Дольницький, з'ясовуючи пекучу потребу нового нарібку учителів для шкіл українознавства. Руки були повні праці: програми, скрипти, практичні лекції іт. д. Бо й цим разом ми були в Америці першими.

І в 1961 р. тов. „Рідна Школа" відкрила в Тітройті педагогічний курс під керівництвом д-р М. Дольницького.

А час непомітно просувався рік-за-роком. Здоров'я Покійного почало недомагати. Він зрезиґнував з директорства школи українознавства, передаючи вже велику школу, і упорядковому своєму наступникові.

Але коли в 1955 р. Рідна Школа приступила до організації нового педагогічного курсу і звернулась до покійного перебрати керівництво, він не відмовився ще раз послужити українській громаді своїм педагогічним досвідом.

Крім праці в школах в „Рідна Школа" в Дітройті д-р Мирон Дольницький працював як інспектором Шкільної Ради УККА, і був членим Комісії Української Виховної Системи. Його наукова і видавнича діяльність вимагають окремого обговорення.

А тим часом його сили зникали з дня-на-день.

Дня 4-го серпня рознеслась вістка про його смерть. Не стало поміж нами визначного педагога, відданого серцем і душею проблемі виховання молодого покоління в українському дусі. Цією проблемою він жив, присвячуючи їй кожну вільну хвилину, бо вірив, що від мудрої її розв'язки залежить наше „бути чи не бути". До цього складного питання в умовах еміґрації він підходив виключно з точки зору українського педагога, виключаючи політично - партійні чи конфесійні аспекти. Був ініціятивний, виявляв багато такту і товариськости супроти учителів, готовий кожної хвилини служити їм своїм досвідом і порадою.

І тому в пам'яті нас, учителів, які Його знали і з Ним працювали, Він залишився як зразок українського педагога, від якого треба вчитися і за яким треба іти.

Галина Любинецька

У В'єтнамі загинув молодий українець із Австралії

Сідней. — Молодий 22-річний українець Михайло Муц загинув у В'єтнамі на полі слави ,в бою проти комуністичних аґресорів, дня 13 вересня ц. р. Родина Покійного Вояка-Патріота, який входив до складу військової австралійської частини у В'єтнамі, живе на передмісті Сіднею, в Джорджес Гол. Редакція тижневика „Вільна Думка", повідомляючи сумну вістку, висловила співчуття родині сл. п. Михайла Муца. Тіло Вояка було перевезене до Австралії і поховане в кінці вересня за християнським звичаєм на українському католицькому цвинтарі в Руквуді. У складі австралійських частин у Південному В'єтнамі є також українці. Михайло Муц був свідомий, що наражує своє життя на небезпеку, але був свідомий і того, що коли не спинити комуністів у В'єтнамі, то червона пошесть пошириться ще більше у тій частині світу.

Д-р Ґеллуп хвалиться докладністю своїх опитувань

Оклагома Сити, Оклагома. — Директор Американського Інституту Публічної Опінії д-р Джордж Ґеллуп, промовляючи на Конвенції Видавців Асошієйтед Прес, хвалився тим, що його агенція передбачила вислід цьогорічних президентських виборів із докладністю до половини одного відсотка. Ґеллуп признався був до помилки в 1948-му році, коли ним очолювана агенція передбачала перемогу Томаса Дюї, а вибори виграв був президент Труман. Ґеллуп заявив, що він поліпшив методу опитування, і цього року є наслідки цього поліпшення. Після 1948 року помилки в передбаченнях доходили до одного відсотка, а цього року ця помилка становила тільки піввідсотка.

Молодий піяніст-киянин...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

хоплена його блискучою легкістю виконання Моцарта, Ліста, Прокоф'єва та інших композиторів. Вона розповідає, що Олександер Слободяник це „росіянин", що він „незалежницький у Росії", бо „він тріюмфував у Росії, але в 16 років так зневірився, що перестав практикувати в Московській Консерваторії і був з неї виключений. Врешті-решт він повернувся назад. Його історія музичної незалежности є вимірою його таланту". „Ню Йорк Таймс" з 11 листопада в рецензії пера Д. Генана під наг. „Російський піяніст грав у Карнеґі" називав прізвище Слободяника незабутнім за блискуче виконання творів на концерті. Газета писала: „Він росіянин бльондин, цілковито панує над інструментом і над тим, що він виконує". Давши найвищу оцінку виконанню Шумана і Прокоф'єва, рецензант Д. Генан сказав: „Виконання Моцарта виявило відразу ж, що перед нами особливий піяніст". „Озброєний силою і великою технікою, молодий піяніст, звичайна річ, — пише „Ню Йорк Таймс", — обрав собі „Сонату" Прокоф'єва і нею завоював слухачів". На запитання редакції „Свободи" в бюрі Сол Юрока про національність О. Слободяника відповідь була наступна: він совєтський російський піяніст і він вважає себе росіянином. Однак, можна вважати, що це була чергова дезінформація збоку американської преси про національність мистця з СССР. Група слухачів-українців після концерту в Карнеґі Гол коротко розмовляла з піяністом Олександром Слободяником. На запитання молодий піяніст відповів, що він українець. Розмова відбулась українською мовою, а також польською. 27 жовтня О. Слободяник виступав також у Сан Франціско. Наступного року він знову прибуде на концертові виступи до ЗСА. Як зазначено вище, „Ню Йорк Таймс" із 14 листопада, подаючи докладніші дані про Олександра Слободяника, вказав, що він народився в Україні, в Києві.

МИРОСЛАВ ТУРАШ НАСТУПНИК

(Закінчення зі стор. 2-ій)

слідкувати дівчата з нашої внутрішньої розвідки.

Побачивши, що Юзько здемаскований, поліція подала його як свідка, який мав доказати слідчому судді вину Тураша. В суді Юзько заявив, що мав з ним організаційну зустріч у підміському селі Млинках Шкільникових, а на підтвердження цього докликався на маленьку дівчинку Веселу, яка в тому селі жила і, за словами провокатора, була свідком їхньої зустрічі. Дальша доля Тураша залежала від дівчинки. Яке ж було здивування поліції й її вислужника, коли маленька Весела рішуче заявила в суді, що вона „того пана", тобто Тураша, не знає й ніколи не бачила .Завдяки їй він вийшов на волю через брак доказів. Виснажене тіло й жахливо худі ноги виразно свідчили про його недавнє перебування в слідчій тюрмі.

Нерозв'язана таємниця

На одній організаційній зустрічі у Львові влітку 1939 р. я несподівано довідався, що Мирослав Тураш не живе. Він їздив за кордон для обговорення важливих справ з Проводом Українських Націоналістів (ПУН), Повертаючись з цієї поїздки, перейшов нелеґально чесько-польський кордон і — пропав. Невідомо, чи згинув на цьому боці кордону від польської кулі, чи, може, впав у безодню. В усякому разі, тіла його не знайдено.

Цікавий коментар на тему цієї таємничої смерти почув я в Ярославі на Засянні в 1940 році від двох представників Організації, з яких одного знав особисто. Інформуючи мене про причини відомого конфлікту в ОУН, вони між іншим твердили, що особою, з якою зустрічався за кордоном сл. п. Мирослав Тураш, був член ПУН Ярослав Барановський, який теж знав, в котрому місці Тураш переходитиме чесько-польський кордон.

(Кінець)

„СЛОВО" ВЛАШТОВУЄ ЗУСТРІЧ З Ю. СТЕФАНИКОМ

Ню Йорк. — В суботу 16 листопада ц. р. в залі Українського Інституту Америки відбудеться влаштована Об'єднанням Українських Письменників „Слово" зустріч із прибулим з Едмонтону в Канаді літературознавцем і головою філії „Слова" на Альберту Юрієм Стефаником. Під час зустрічі Ю. Стефаник виголосить доповідь про Григорія Косинку п. н. „Поет кривавого села". Початок о год. 6-ій веч. Після доповіді відбудеться товариська гутірка.

HELP WANTED MALE

MEN NEEDED
RUG DEPT. WORKERS, RECEIVING CLERKS
and
TRUCK DRIVERS
5 Day Week • Steady Work • Welfare Benefits
Opportunity for Overtime Pay
Apply in person
LITTLE FALLS LAUNDRY
101 E. Main Street — Little Falls, N.J.

Праця
HELP WANTED MALE

HELPERS
Experienced in Structural Fabrication
- Good working conditions
- Modern shop
- Excellent fringe benefits

Mr. M. Burr King
382-6613, Ext. 276

THE AUSTIN COMPANY
STEEL FABRICATING DIVISION
1245 E. 222
EUCLID, OHIO 44117

PRODUCTION WORKERS
Good pay. Comprehensive Employee Benefits.
MANHATTAN RUBBER DIVISION
Employment Office
Blaine St. & Delaware Ave.
Passaic, N.J.
An equal opportunity employer.

До направи меблів
І ВИКІНЧУВАННЯ
Висока платня.
LA 8-9296, веч. FI 1-1410

MAINTENANCE
На кілька годин 5-9 веч. 5 днів в тижні, загальне порядкування бюра. Голоситись особисто.
Eastern Freightways
Eastern and Moonachie Ave.
Carlstadt, N.J.
An equal opportunity employer

Machine Operators
Read micrometer and blueprints. Steady work for good men with experience on:
DRILL PRESS
ENGINE LATHE
PUNCH PRESS
MILLING MACHINE
1st Shift

CURTIS INDUSTRIES INC.
34999 Curtis Blvd.
EASTLAKE, OHIO
(Service Rd. north side of Rt. #2, Lakeland Freeway)

Праця
HELP WANTED MALE

KILL FLOOR FOREMAN
For small modern on-the-rail beef kill under Federal inspection. Must have leadership ability as well as knowledge of beef kill operations. Excellent opportunity for right man, top pay plus fringe benefits. Immediate employment. Call (615) 256-5673 or write
Tennessee Dress Beef Co.
P.O. Box 1031, Nashville, Tenn.

TOOL & DIE MAKERS
Experienced on Dies & Tooling
1st Shift
Steady work.
CURTIS INDUSTRIES INC.
34999 Curtis Blvd.
EASTLAKE, OHIO
(Service Rd. north side of Rt. #2, Lakeland Freeway)

TECHNICIAN
PILOT PLANT
Excellent opportunity for responsible man or more mature man, interesting career position, working with food processing equipment. Extensive company benefits, hospitalization, tuition aid program.
Contact E. Gyurik
(201) 797-6800, Ext. 370
NABISCO RESEARCH CENTER
2111 Route 208
Fair Lawn, N.J.
An equal opportunity Employer

SEWING MACHINE OPERATORS
Chance to pick up extra money for the holidays working 4 hour shift from 4:30 p.m. to 8:30 p.m. through the months of November and December. Must have experience on power sewing machines. Also need full time operators 7-3:30 days. Convenient to Lake Ave. bus. Call Production Supt. of Stockroom Supervisor at Rochester, N.Y. 647-2000 or apply at 14 Glendale Park, Rochester, N.Y. An equal opportunity employer

WAREHOUSE INVENTORY CLERK
Вимагається дещо машинописання, добра платня + бенефіти. BA 7-7183.
Mr. Kerdock, 29 Pavonia Ave.
Jersey City, N.J.

Вільні місця у відділі "MAINTENANCE"
American Standard Inc.
Завдяки теперішньому розвоєві нашої програми продукції, є кілька вільних посад у фабричнім відділі "Maintenance". Постійна праця, групове забезпечення на життя, медичне і хірургічне для працівників і їх родин, пен. плян, — все платить компанія. Доск. платня і умовини праці.
Механік "Maintenance"
Потрібне загальне знання "Maintenance" до інсталяції і вирівнання у фабриці, утримання порядку і направа машин і влаштувань.
Головний електрик
Робить інспекції інсталювання перевірки, порядок електричних влаштувань, елекр. проводів і контролю. Знання електричних влаштувань. Також
Фаховий електрик
в індустріяльній праці.
Інтерв'ю відносно всіх посад від пон.-п'ятниці або телеф.
(203) 564-3301
в справі вечірнього інтерв'ю.
American Standard є при Rt. 12 в селі Wauregan
Plainfield, Conn.

WAREHOUSE MEN (20)
Day — Night Shift. All holidays, benefits, hospital & welfare. Good working conditions, union. $2.25 per hour to start. We can also use. Experience
TRUCK & TRAILER DRIVERS
Good pay. Steady job. Good opportunity.
John's Bargain Store
Washington Avenue
Carlstadt, New Jersey
(201) 933-2017

CABINET MAKERS WOODWORKERS
Machine Men — Draftsmen
Beach men/Wood Finishers
Helpers, Apprentices
Steady jobs. Lots of overtime. Good working conditions.
Pilot Woodworking Co.
105 Amor Avenue
Carlstadt, N.J. (201) 438-0200

MACHINE OPERATOR
Good starting wage while learning. Regular increase until top rate is reached. 2 weeks vacation with pay, 6 paid holidays, Blue Cross - Blue Shield paid on employee. Apply in person between the hours of 7:30 a.m. — 4 p.m.
James Thompson & Co.
Valley Falls, New York

Праця
HELP WANTED MALE

WORKERS for GENERAL FACTORY WORKS
We hire for day or evening shifts. References. No. 7 needed. Steady full time employment with plans for incentive. Full fringe benefits. Apply:
Henry Heide Inc.
14 Terminal Rd.
New Brunswick, N.J.
(Industrial Park)

SHANK METAL PROD. CO.
Work in the Country!
- Punch Press Setup Man
- Sheet Metal Mechanic
- Maintenance Man
Good pay — Good benefits
Call collect (203) 838-4747,
Ask for Mr. Gobel or Mr. Katz

PLUMBER
First Class Jobber.
Midtown Area
Top Pay — Top Benefits.
YU 2-9600

РОБЛЕННЯ КАБІНЕТІВ
Досвід при кухонних кабінетах. Добра платня, приємні умовини праці.
N & R Woodworking
680 Atlantic Avenue
Baldwin, L.I. (516) 378-4830
After 6 PM (516) 379-4984

МАШИНІСТИ
1-шоклясні мужчини. Нагода помогти зорганізувати нову машинову фабрику в додатку до 50-річної компанії. Мусить мати здібності в розвитку підприємства. Також потрібно A Punch Press Set Up Man..
Rotodyne Mfg. Corp.
Brooklyn Navy Yard
Free parking. 522-7000

MECHANIC — MAINTENANCE
For rapidly growing progressive food processing plant. Excellent opportunity. Steady employment. Attractive salary. Liberal benefits. Call
Louis Newbauer 201 642-5520

STEEL FACTORY TRAINEES
NO EXPERIENCE NEEDED
We will train you for permanent positions within our expanding organization. Excellent advancement opportunity; good starting pay and company benefits; Language no barrier, would prefer some English. Apply in person, Mon. to Fri., 7 to 4 P.M.
Kent Steel Corp.
Building 304
Port Newark, N.J.

КРАЯЧІ
до дитячого спортового одягу. Юнійна фабрика. Доск. умовини праці. Голоситись:
Doble Originals
2109 Borden Avenue
L.I. City, N.Y. (212) 361-7320
For appointment

MACHINE ASSEMBLERS & SHEET METAL WORKERS
Праця від зараз. Доск. умовини. Пост. праця. Steinway Station — IND Subway.
Tele-Sonic Packaging Corp.
37-11 — 35th Ave., L.I. City
Tel.: 361-2550

Праця
HELP WANTED FEMALE

ПОШУКУЄТЬСЯ
ГОСПОДИНІ
для священика в парафіяльному домі в околиці Ню Йорку. За ближчими інформаціями проситься телефонувати
на ч. (516) 481-7717

ДОСВІДЧЕНІ ПРИ ШИТТІ
АБАЖУР до ЛЯМП
Постійна праця, приємні умовини.
Greystone Lampshade Co.
401 E. 163th St., Bronx, N.Y.
LU 5-1257
Work near your own home.

ЩЕ ПРО ЛИСТОПАДОВУ АКАДЕМІЮ В НЮАРКУ

У загальній нотатці про відбуте в Нюарку в дні 3-го листопада, ц. р. Листопадове Ювілейне Свято-Акамію, пропущено через недогляд прізвище пані М. Робак, учительки українознавства в парафіяльній школі при церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, яка вклала багато праці і труду, щоб вивчити шкільну молодь а головно учениць-декляматорок текст, який опісля виведено у програмі Свята — як Монтаж — ілюстрацію піснею і словом дій Українського Січового Стрілецтва.

Роман Криштальський
Голова Ком. Листопадового Свята в Нюарку

ЗАГРОЖЕНІ УКРАЇНСЬКІ РАДІОГОДИНИ

Филядельфія. — У зв'язку з останнім подорожінням коштів радіопересилань на 25 відсотків, українські радіогодини у Филядельфії опинились перед загрозою скорочення, або й ліквідації. Всі три українські радіогодини обслуговують в тому районі кругло 80.000 українських слухачів. Вихід із скрутного становища — часткове підвищення оплат за комерційні оголошення та необхідна економічна допомога пожертвами збоку слухачів тих радіопрограм.

До винайму

До винайму в Джерзі Ситі
6 ВЕЛИКИХ КІМНАТ
(„баксовий" розклад), догідне положення, близько автобус. і сабв. (Journal Square), при укр. родині. Побажані старші. Зацікавлені прошу телеф. веч. (201) 435-1464.

Праця
HELP WANTED FEMALE

OPERATORS
ALL SHIFTS
We have immediate openings on all shifts for women who are looking for full-time permanent employment. Clean, light assembly work, good starting rate and working conditions. Must speak and write English.
Apply in person 9 AM to 4 PM.
Daily Mon. thru Fri.
SIGNALITE INC.
1933 Heck Avenue
Neptune, N.J.

SILK SCREEN PRINTER
З досвідом або початківці. Постійна праця, добра платня. Багато щедрих бенефітів.
Central, N.J.
Call N.Y. (212) 498-7000
or (201) 382-8600

Праця
MALE & FEMALE

FULL AND PART TIME
Garment pressers, Sorter
Checkers, Soil Sorters
Garment Folders
Steady work, paid vacation and holidays, company benefits.
Eastern Overall
Schley St., Garfield, N.J.
(201) 478-2090

Holiday Inn at Boston
Opening soon is interviewing qualified person for the following position:
CHAMBERMAIDS
HOUSEMEN
Apply Holiday Inn
Charles River Place
cor. Cambridge & Blossom sts.
Boston, Mass. 617 227-1605
Holiday Inn at Boston

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 15 ЛИСТОПАДА 1968 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Приймання чл. вкладок 397 Відділу від год. 7-8:30 веч. в домі ЗУАДК-у при 5020 Олд Йорк Рд. Проситься прибути і вирівняти вкладки. — Управа.

СУБОТА, 16 ЛИСТОПАДА 1968 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори 397-го Відд. від год. 3-4:30 по пол. в домі Т-ва УАГорожан, 847 Н. Френклін вул. Проситься вирівняти вкладки. — І. Скочиляс, предс., М. Нич, секр.

Кушнірська робітня пошукує
КРАВЧИНІ
для ручного і машинового шиття. Можемо навчити. На повний час або кілька годин. Телефонувати:
Ню Йорк — SP 7-8710

Українська Православна Парохія СВ. ДУХА в Коутсвілл, Па.
пошукує від зараз
ДЯКОВЧИТЕЛЯ
Першенство тим, які знають галицький напів. Винагорода після умови. Ласкаві зголошення слати до Парохіяльного Уряду.
Holy Ghost Ukrainian Orthodox Church
399 Charles Street
Coatesville, Pa. 19320

Різне

В УКРАЇНУ
Найліпший дарунок.
Найвартісніший дарунок
цертифікати на дарунок.
ЦЕРТИФІКАТИ ДОЛЯРІВ ЗСА
Повна ґарантія, скоріша достава. Тільки цертифікати на дарунки, це найвартісніший дарунок, багато ліпший як пакунки. Ваші кревні потвердять. Тому, як плянуєте, в найближчому часі вислати пакунок, не висилайте пачки. Шліть замість того, **цертифікати на дарунок** і побачите які щасливі і задоволені будуть Ваші кревні.
Тільки цертифікати на дарунки дають можливість Вашим кревним купити через **спеціяльні доларові крамниці** Всеспосилторгу найкращої якости американські, західньоевропейські і домашні вироби. Ваші кревні це потвердять.
Тільки цертифікати на дарунки, дають можливість Вашим кревним купити **по спеціяльно дуже знижених цінах.** Ваші кревні це потвердять.
Нема оплат, ані для висилаючого, ані для відборця.
РУБЛІ до СССР
Якщо хочете, щоб Ваші кревні одержали готівку в рублях, можете це полагодити через Банк Іноземної Торгівлі в Москві. Ваші кревні одержать **повну виплату без жадного відтягнення.** Достава 10-14 днів. Ставка є: 9 нових „тяжких" рублів за $10.00. Оплата пересилки $2.75 за суму до $30.00 і 10% за суму понад $30.00. Всі замовлення **повністю ґарантовані і забезпечені.**
Замовляйте тепер. Замовляйте тільки через

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Second Floor
New York, N.Y. 10010
Tel.: 982-1530
Жадайте наших дарових катальогів.
Уповноважений представник American Express Company and Podarogifts, Inc.

Різне

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430. — Висилаємо ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧАМИ в УКРАЇНУ і до СССР. Приготовлено великий вибір матеріялів і різних товарів на висилку для рідних на свята по дуже дешевих цінах.
Уряд. год.: від понед. до суб. 8:30-6, неділя від 10-2 по пол.

ВСІ ЗНАЮТЬ
що самому жити небезпечно. Пошукую порядного, чистого приятеля, віком до 60 р. Разом мешкати в одному апартаменті. Уживання кухні і усього влаштування. Зустріч після 6-ої год. веч.
Ignacy Gorasczyk
62 Ellis Avenue
Irvington, N.J.

Розшуки

ПОШУКУЄМО
п. КРИВОКУЛЬСЬКОГО
якого син БОГДАН перебуває тимчасово у Англії. Прошу писати на адресу:
M. P. Chichkan
Lake Geneva, Route 3
Wisconsin, 53147

Хто знає
СОФІЮ ТЕЛЕСНИЦЬКУ
яка жила у Denver, Colo., її адресу та долю, прошу писати на адресу:
Сенюта Александра
516 S. Wolfe Street
Baltimore, Md. 21231

Farm & Country Homes

DUTCHESS COUNTY HYDE PARK
Доск. купно, огляньте, щоб оцінити. 13 кім. фармер. дім, стодола і шопа, 6 акр. землі, може бути більше, в сусідстві потік. Жадає $31,500, на скорий продаж. Зараз до зайняття. Тел. власника — (914) 229-2116

Funeral Directors